

Alueraporttien yhteenveto

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana ovat kaikilla tutkimusalueilla saldolukujen¹ mukaan positiivisia (koko maan saldoluku +32). Alueittain tarkasteltuna parhaat suhdannenäkymät ovat Etelä-Karjalassa (42%), Helsingissä (39%), Pohjanmaalla (38%) ja Uudellamaalla (38%). Suhdannenäkymät ovat puolestaan heikoimmat Etelä-Savossa (19%) ja Lapissa (10%). Yleiset suhdannenäkymät ovat parantuneet viime syksyn tilanteesta eniten Etelä-Karjalassa, Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet eniten viime syksyn tilanteesta Lapissa, Etelä-Savossa, Pohjois-Savossa, ja Etelä-Pohjanmaalla.

Osatekijöittäin tarkasteltuna suhdannenäkymät koko maassa ovat lähimmän vuoden aikana positiivisia kaikilla alueilla. Etelä-Karjalassa ja Pohjois-Karjalassa hieman suurempi osuus pk-yrityksistä odottaa asiakkaiden maksuhäiriöiden vähenevän kuin lisääntyvän. Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto suhdannenäkymien saldoluista alueittain.

Taulukko 1: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua (osatekijöittäin korkein saldoluku lihavoitu ja alin saldoluku alleviivattu).

SUHDANNENÄKYMÄT OSATEKIJÖITTÄIN	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Tuotekehitys- panostukset	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto- kustannukset	Yrityksen kan- nattavuus	Vakavaraisuus	Asiakkaiden maksuhäiriöt
Jakso 1 / 2005										
ALUE										
Helsinki	47	23	15	24	11	14	30	39	36	0
Pääkaupunkiseutu (pl. Hki)	56	28	23	22	13	15	28	43	45	0
Uusimaa	45	17	10	21	7	12	30	37	41	3
Varsinais-Suomi	44	19	6	17	10	7	32	39	41	2
Satakunta	36	<u>9</u>	6	21	9	6	41	31	33	2
Kanta-Häme	49	14	14	29	7	11	29	31	36	3
Päijät-Häme	47	14	14	22	10	9	34	33	36	5
Pirkanmaa	48	17	10	22	11	9	34	39	43	3
Kymenlaakso	44	17	6	19	10	6	32	35	39	5
Etelä-Karjala	50	17	14	<u>16</u>	5	10	29	34	32	-2
Etelä-Savo	39	14	5	18	4	4	<u>25</u>	31	34	3
Pohjois-Savo	37	17	8	21	3	<u>2</u>	41	34	35	0
Pohjois-Karjala	36	12	12	25	7	11	39	28	33	<u>-4</u>
Keski-Suomi	44	12	9	20	10	6	37	30	37	4
Etelä-Pohjanmaa	40	18	2	18	<u>2</u>	7	38	29	39	6
Pohjanmaa	55	19	14	24	8	10	31	38	39	1
Pohjois-Pohjanmaa	45	18	11	26	10	10	29	37	37	2
Kainuu	49	15	6	22	11	<u>2</u>	33	32	43	2
Lappi	<u>22</u>	14	<u>-3</u>	23	9	7	31	<u>22</u>	<u>25</u>	3
KOKO MAA	45	18	11	21	9	10	33	35	38	2

¹ Saldoluku on suhdannekysymysten positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettu prosenttilukujen erotus. (Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranevat 39%, huononevat 9%, saldoluku = + 30%).

Investoinnit

Koko maassa pk-yritykset investoivat seuraavan 12 kuukauden aikana eniten koneisiin ja laitteisiin. Seuraavaksi eniten pk-yritykset aikovat investoida tutkituista kohteista mainontaan ja markkinointiin. Eniten koneisiin ja laitteisiin investoidaan Keski-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Varsinais-Suomessa, Kanta-Hämeessä ja Lapissa. Rakennuksiin investoidaan suhteellisesti eniten Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa. Mainontaan ja markkinointiin investoivat suhteellisesti eniten Pohjois-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Helsingissä.

Pk-yritysten rahoitus

Viimeisen vuoden aikana ulkoista rahoitusta on ottanut 29 prosenttia pk-yrityksistä. Suhteellisesti eniten ulkoista rahoitusta viimeisen vuoden aikana ovat ottaneet Kymenlaaksossa, Etelä-Karjalassa ja Lapissa toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta on otettu kone- ja laiteinvestointeihin ja seuraavaksi eniten käyttöpääomaksi. Kone- ja laiteinvestointeihin ulkoista rahoitusta on ottanut eniten Keski-Suomessa, Kainuussa ja Pohjois-Savossa toimivat pk-yritykset. Käyttöpääomaksi ulkoista rahoitusta on ottanut eniten Pohjois-Karjalassa, pääkaupunkiseudulla ja Helsingissä toimivat pk-yritykset. Eniten ulkoista rahoitusta on haettu pankista (79%).

Pk-yrityksistä vajaa kolmannes (30%) tarvitsee rahoitusta yrityksen kasvua varten. Suhteellisesti eniten kasvun rahoitusta tarvitsevat Etelä-Karjalassa, Kainuussa ja Pohjanmaalla toimivat pk-yritykset. Viidennes kasvun rahoitusta tarvitsevista pk-yrityksistä odottaa hankaluuksia tai vaikeuksia rahoituksen järjestämisessä. Muita useammin hankaluuksia rahoituksen järjestämisessä odottaa Helsingissä ja Päijät-Hämeessä toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten verkostoituminen ja osahankinta

Koko maassa joka kolmas pk-yritys toimii osana yritysverkostoa tai muuta tiivistä yhteenliittymää tai ketjua. Kainuussa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla toimivat pk-yritykset toimivat muun maan pk-yrityksiä useammin osana yritysverkostoa. Kanta-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa toimivat pk-yritykset toimivat taas muita pk-yrityksiä harvemmin yritysverkostoissa.

Joka neljäs (26%) pk-yritys on mukana osatoimittajana jossain suuremmassa projektissa tai toimituksessa. Kainuussa ja Varsinais-Suomessa toimivat pk-yritykset toimivat osatoimittajana muita pk-yrityksiä useammin. Kanta-Hämeessä ja Etelä-Savossa toimivat pk-yritykset sen sijaan toimivat osatoimittajina harvemmin kuin pk-yritykset muualla maassa.

Pk-yritysten kehittämistarpeet

Koko maan tuloksia tarkasteltaessa pk-yrityksillä on eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Markkinoinnin ja myynnin osalta eniten kehittämistarvetta on Helsingissä, Päijät-Hämeessä, Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla. Henkilöstön kehittämisen osalta eniten kehittämistarvetta on puolestaan Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa ja Keski-Suomessa toimivilla pk-yrityksillä. Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa toimivilla pk-yrityksillä on puolestaan eniten kehittämistarvetta yhteistyössä, verkottumisessa ja alihankinnassa.

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet liittyvät koko maassa kilpailutilanteeseen ja yleiseen maailman-/suhdannetilanteeseen. Kilpailutilanteeseen liittyvien tekijöiden osalta pahin kehittämisen este on kireä kilpailutilanne. Rahoitus on kehittämisen pahimpana esteenä 7 prosentilla koko maan pk-yrityksistä. Alueellisesti tarkasteltuna Varsinais-Suomessa, Helsingissä ja Kanta-Hämeessä toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen jonkin verran suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin pk-yritykset koko maassa keskimäärin. Vakuuksien puute koettiin jonkin verran muuta suuremmaksi esteeksi Etelä-Karjalassa, Päijät-Hämeessä ja Varsinais-Suomessa toimivien pk-yritysten keskuudessa. Rahoituksen hinnan kokivat esteeksi muita useammin Kanta-Hämeessä ja Etelä-Savossa toimivat pk-yritykset ja rahoituksen saatavuuden Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten työllistämisen esteet

Työn sivukulut, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus ja työvoiman saatavuus koetaan suurimmiksi työllistämisen esteiksi niiden pk-yritysten keskuudessa, joilla on tarve työllistää. Työn sivukulut ovat keskimääräistä suurempi työllistämisen este Kanta-Hämeessä, Etelä-Pohjanmaalla, Etelä- ja Pohjois-Savossa, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus Pohjanmaalla, Lapissa ja Pohjois-Karjalassa ja työvoiman saatavuus Kainuussa ja Etelä-Savossa.

Elinkeinoilmasto

Pk-yritykset ovat elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta suhteellisen tyytyväisiä oman yrityksensä sijaintialueeseen. Tyytyväisimpiä pk-yritykset ovat asuinympäristön viihtyisyyteen ja liikenneyhteyksiin. Tyytymättömiä ollaan sijaintikunnan elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan ja sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön. Kokonaisindeksillä mitattuna sijaintialueeseensa ovat tyytyväisimpiä Helsingissä, pääkaupunkiseudulla (pl. Helsinki) ja Kanta-Hämeessä toimivat pk-yritykset. Tyytymättömiä sijaintialueeseensa ovat puolestaan Kainuussa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa, Lapissa ja Satakunnassa toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa 55 prosenttia. Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavia yrityksiä on suhteellisesti eniten Pohjanmaalla, Helsingissä, Kainuussa ja Päijät-Hämeessä. Toiminnan loppumista ennakoivia pk-yrityksiä on suhteellisesti eniten Kanta-Hämeessä. Koko maassa toiminnan loppumista ennakoi yksi prosentti pk-yrityksistä.

Sukupolvenvaihdokset

Koko maassa joka seitsemännessä pk-yrityksessä on viimeisen viiden vuoden aikana tapahtunut sukupolven- tai omistajanvaihdos. Alueellisesti tarkasteltuna sukupolvenvaihdoksia on tapahtunut eniten Satakunnassa, Kainuussa ja Keski-Suomessa. Vähiten sukupolvenvaihdoksia on tapahtunut Pohjois-Savossa, Kanta-Hämeessä ja Varsinais-Suomessa. Lähimmän viiden vuoden aikana on sukupolvenvaihdos odotettavissa joka kuudennessa pk-yrityksessä. Kainuussa, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Etelä-Karjalassa ja Keski-Suomessa on odotettavissa suhteellisesti eniten sukupolvenvaihdoksia lähimmän viiden vuoden aikana.